

Αναθεώρηση της Δημιουργίας Ειρήνης και της Εκτροπής Ειρήνης

Κώστας Χατζηγιάννης και Ηρακλής Πάττας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το άρθρο αυτό επανεξετάζει την επίδραση των συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου (FTAs) και των συμφωνιών τελωνειακής ένωσης (CUs) στην πιθανότητα συγκρούσεων μεταξύ δύο χωρών όπως αυτή παρουσιάστηκε στο Hadjiyiannis et al. (2016). Επεκτείνουμε την ανάλυση με δύο τρόπους. Πρώτα, χρησιμοποιούμε τα νέα δεδομένα από το Correlates of War Project που δημοσιεύτηκαν μετά την δημοσίευση του πιο πάνω άρθρου επεκτείνοντας την περίοδο της ανάλυσης κατά 10 χρόνια (2000-2010) αυξάνοντας σημαντικά το δείγμα. Ακολουθώντας την ίδια εμπειρική μεθοδολογία εξετάζουμε τις επιδράσεις της Δημιουργίας Ειρήνης και της Εκτροπής Ειρήνης που παρουσιάστηκαν στο Hadjiyiannis et al. (2016) και επιβεβαιώνουμε τα δικά τους αποτελέσματα με την διευρυμένη βάση δεδομένων. Δημιουργία Ειρήνης είναι η μείωση στην πιθανότητα σύγκρουσης μεταξύ δύο χωρών που προκύπτει όταν είναι μέλη της ίδιας συμφωνίας εμπορίου και Εκτροπή Εμπορίου είναι η αύξηση της πιθανότητας σύγκρουσης μεταξύ μελών και μη-μελών της συμφωνίας.

Επιπρόσθετα, εκτιμούμε την επίδραση στην πιθανότητα πολέμου των βασικών συμμετεχόντων στα ακόλουθα υποθετικά σενάρια:

- 1) Διακοπή της τελωνειακής ένωσης μεταξύ της Τουρκίας και της Ε.Ε.
- 2) Έξοδος του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. χωρίς καμία εμπορική συμφωνία
- 3) Τελωνειακή ένωση μεταξύ Ε.Ε. και Ουκρανίας
- 4) Συμφωνία ελευθέρου εμπορίου μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας

Θεωρούμε ότι όλα τα προαναφερθέντα υποθετικά σενάρια έλαβαν χώρα το έτος 2000 και χρησιμοποιούμε τα δεδομένα από το 2000 έως το 2009 για να ελέγξουμε πώς αλλάζει η πιθανότητα πολέμου σε κάθε ένα από τα υποθετικά σενάρια. Κάθε σενάριο προσομοιώνεται ξεχωριστά και ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τη διαφορά μεταξύ της προβλεπόμενης πιθανότητας κάθε σεναρίου από την εκτιμώμενη πιθανότητα του πραγματικού status quo.

Στο πρώτο σενάριο βρίσκουμε ότι η διακοπή της τελωνειακής ένωσης μεταξύ Ε.Ε. και Τουρκίας αυξάνει την πιθανότητα πολέμου μεταξύ Κύπρου και Τουρκίας κατά 31% αρχικά, με το ποσοστό

αυτό να φτάνει το 188%, κατά το έτος 2009. Κάτω από το ίδιο σενάριο η ποσοστιαία μεταβολή της πιθανότητας πολέμου για το ζεύγος Ελλάδα και Τουρκία είναι, επίσης, 19,67% κατά μέσο όρο για όλη την εξεταζόμενη περίοδο. Το “σκληρό“ Brexit οδηγεί σε αύξηση της πιθανότητας σύγκρουσης των ζευγών Η.Β.-Γαλλία και Η.Β.-Γερμανία και ταυτόχρονα μειώνει την αντίστοιχη πιθανότητα για έναν πόλεμο μεταξύ Γαλλίας και Γερμανίας. Η υπογραφή τελωνειακής ένωσης μεταξύ Ουκρανίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξάνει κατά μέσο όρο 39,19% την πιθανότητα σύγκρουσης μεταξύ Ουκρανίας και Ρωσίας. Τέλος, μια υποθετική συμφωνία ελεύθερου εμπορίου μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας αυξάνει αρχικά την πιθανότητα διένεξης μεταξύ τους, εντούτοις μετά το έτος 2004 η ποσοστιαία μεταβολή παίρνει αρνητικό πρόσημο όπως είναι αναμενόμενο με βάση το θεωρητικό υπόβαθρο της έρευνας. Παρόμοια αποτελέσματα ισχύουν και για τα ζευγάρια Κίνα-Νότια Κορέα και Κίνα-Ιαπωνία.